

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

Capvt XV. Prouidentiaē iudicijq[ue] diuini Bonitas, in spirituali SS.
Eucharistiaē alimento mirificè subministrato, declaratur. vbi etiam docetur,
quàm grata sit Deo, spiritualis Communio?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

CAPVT XV.

Providentia iudicij, & diuini Bonitas, in Spirituali SS. Eucharistia alimento mirificè subministrato, declaratur. Vbi etiam docetur, quàm grata sit Deo, Spirituales communio.

EA est autem Numinis bonitas, vt, quamuis multi à beneficij datore & manum & vultum auertant, tamen manum ipse non subtrahat, sed, vt exbilaret faciem in oleo (Confirmationis) & panis (Eucharistia) cor hominis confirmet, præter sacrum Chrisma, etiam panem cœli, prodigiosum prodigiosè porrigat, alijs porrigere detrectantibus; aut absentibus, vt porrigere nō possint. *Qui possim ab hoc epulo abesse*, aiunt, dixisse Dianam, cum reliqui Diū adhibiti essent ab Oeneo ad sacrum conuiuium, solam præteritam, aut non admittam. Longè dignius est, vt, qui ad Eucharisticum Epulum non admittuntur, dicant: *Qui possim ab hoc epulo abesse?* Et dicunt, qui Christum diligunt. Nec dicunt frustra. Nam, si defunt mortales, vel immortales eorum desiderio satisfaciunt.

Erkenbaldus de Burban vir nobilis erat, & potens, inquit Cæsarius, & tantus amator iustitiae, vt nullam in iudicijs respiceret personam. Hic, cum grauer infirmaretur, lectō, decumberet, in proximā camerā, tumultum, clamorēq; famē neos audiuit: qui cum de causā sciscitaretur, nullus ei circūstantiarū veritatem dicere præsumpsit. Tunc mittens vnū ex pueris, ait: præcipio tibi, sub interminatione oculorum tuorum, vt dicas mihi meram veritatem. Cui ille pauens respondit: Domine, domicellus meus, filius sororis vestrae, fœminam vi opprimere voluit, & hæc fuit causa clamoris. Ad quod verbum valdè commotus, dixit militibus: Ite, & suspendite illum. Milites obedientiam simulantes, postquam egressi sunt, dixerunt ad inuicem; si occiderimus iuuenem hunc nobilem, & dominus noster, sicut opinabile est, mortuus fuerit, vel morte mulctabimur, vel erimus extorres. Omnia tamen iuueni intimantes, & vt presentia auunculi se subtraheret, commonentes, post horas aliquas ad dominum suum ingressi, se eius implese mandatum affirmauerunt. Quinto verò die iuuenis estmans auunculum de culpā esse placatum, vel inmemorem, aperto ostio, introspexit: quem vt infirmus conspexit, verbis

Q²

blandis

I.

Psal. 103. 15

Lucian. in Lapithis, & in libello de sacrificijs.

II.

Cæsarius lib. 9. histor. c. 38. Simile, si non idem narrat Thō. Cantiprat. l. 2. c. 35. n. 6.

blandis, iuxta se, sedere precepit, uno verò brachio collum eius stringens, & manu alterà ciliellum suum clam extrahens, gutturi eius infixit & occidit. Qui cum planctu & dolore multorum elatus, toti prouincia incussit horrorem. Sed & Erkenbaldo additus est dolor dolori, adeò ut, inualefcente infirmitate, pro Episcopo mitteret, peteus sacrum sibi corpus deferri. Qui, cum venisset ille, cum multis lacrymis & contritione cordis, omnia peccata sua confessus est, tacitè tamen inuenis interfectione. Super quo Episcopus iratus, respondit; *Quare subiticetis parricidium, quod in cognatum vestrum commisistis? Dicente illo, fuitne hoc peccatum? subiecit Episcopus; Etiam crudele nimis. Et ille; Ego neq; peccatum iudico, neq; à Deo mihi remitti deosco. Respondente Episcopo; Ego vobis Christi corpus non tradam, nisi parricidium idem constremini. Subiunxit vir nobilis; Sciatis, Domine, me illum non occidisse, ex aliquo rancore, siue motu iræ, sed solummodo ex Dei timore, & elogio iustitiae. Nunquam aliquis filium sororis plus diligere potuit, quàm ego illum dilexi. Si mihi corpus Domini mei negaueritis, ego illi corpus & animam meam committo. Hæc autem dixit, & egit propter exemplum, ne iustitia derogare videretur. Vix enim Pontifex limen domus egressus fuerat, & ecce agrotus eum reuocauit, dicens, Reuertimini, Domine Episcope, reuertimini; videte, si in pyxide habeatis corpus Christi. Quod cum fecisset, nec in ea reperisset, subiunxit ille; Ecce, quem mihi negastis, ipse mihi se non negauit: apparuitq; hostia in ore eius, & impletum est in eo, quod per Sapientiam dictum est; Diligite iustitiam, qui iudicatis terram. Sentite de Domino in bonitate, & in simplicitate cordis, querite illum: apparet autem eis, qui fidem habent in illum. Episcopus autem pauens tantum miraculum ubiq; diuulgauit, per quem etiam quibusdam Abbatibus ordinis nostri innotuit, qui anno præterito illud in capitulo generali recitauerunt, cunctis Dominum glorificantibus, qui facit mirabilia magna solus. Hæc Casarius. Multi repentina morte, vel domi, vel in campis, sublatis hoc sacro viatico non destituerentur, nisi iustitiam ipsi prius, destituerent. Iustos diuina iustitia non deserit.*

Sap. 1.

III.
Niceph. l. 13.
hist. Eccl. l.
c. 37. & Sur.
27. Iannarij.

Aliquando autem ipse venit, in Eucharistia, Christus, & mansionem facit apud eum, qui illum diligit; aliquando per Diuos aliosq; dapiferos, vult sacrum hunc hominibus cibum apportari. De Ioanne Chrysofomo Nicephorus aliique memorant, ei in exilium misso, longique itineris fatigatione labefactato ac morti proximo, noctu, oranti, Petrum & Ioannem Apostolos, qui vitæ eius

eius duces fuerant, astitisse, & perquam amicè cum eo collocutos, primùm victoriam aduersus dæmones; tū migrationem ad Deum; postea, quæ eum exceptura esset bonorum perceptio, lætantissimè annunciauisse. His, cum ingenti lætitia, significatis, cœlesti & ineffabili corporis Christi esca eum pauerunt: ex quo tempore postea nihil cibi sumpsit. Dicta hæc ab eis sunt, quibus ille ea secum versantibus concredidit. Exulauit igitur à sua Ecclesia Chrysofostomus, non exulauit à Deo. Non habuit sacerdotem in terris, de cuius manibus sumeret panem Angelorum, sed habuit Pontificem Petrum, habuit Ioannem Euangelistam. Quemadmodum & B. noster Stanislaus Koska habuit Angelos, S. Barbara patrocinante, ac sacram synaxin impetrante, in cuius vita legerat, quòd, qui se illi deuotum commendaret, sine sacra Eucharistia non esset, ex hac vita migraturus. Hunc ad modum, vel in solitudine, Maria Ægyptiaca procul venientem eremitam habuit, à quo, corpus Christi Domini sumtura, postulauit, dici Symbolum Apostolicum, & Dominicam inchoari orationem, qua finita, cœli Dominum suscepit, & extensis ad astra manibus, cum multo fletu ingemiscens clamauit: *Nunc dimittis, Domine, ancillam tuam, secundùm verbum tuum, in pace: Quia viderunt oculi mei salutare tuum.* Quis desperet de cibo corporali, si Christus oues suas, sua carne, sic iudicat pascendas? Qui etiam Luciam virginem Syracusanam, gladio in guttur infixò tam diu seruauit viuam, donec à veniente sacerdote sacrà communione reficeretur. Cui similem de milite historiam, immò mirabiliorem, refert fide dignus author Cæsarius. Nam tertio die suspensus, sub Friderico Imperatore, in patibulo vixit, ob SS. Trinitatem, & quina Christi vulnera quotidie culta, vt, in fine vitæ, viatico cœlesti non careret. Igitur depositus è furca à sacerdote accepit, quòd petiuit, peccatorum scilicet absolutionem, & corporis Christi cõmunionem: qua accepta, mox expirauit. ad eum profectus, sine quo comite, noluit ex hac vita migrare. O si quotidie mortis memores, quotidie diuinũ hoc viaticũ à Deo peteremus! quàm paratus est ille ad se dandum? Solliciti sumus de præstante medico, qui, illo tempore dolorem leniat, & si morbum pellere nõ potest, mortẽ saltem differat, & animæ medicum, archiatrum Christum, non inuocamus quotidie? At medici tum conclamatos plerumque deserunt, Christo non deserente, ni prius illum ipsi deseramus. Magnum quiddam & desiderijs no-

Q3

stris

Franciscus
Saccin. in
vita eius.

Sur. 9 April.
ex Paulo
Diacono.
Martyrolog.
Adon. Ar-
chiep. Tre-
uir. 13. De-
cemb.
Cæsar. lib. 9.
c. 49.

stris valde dignum debet esse Eucharistia, sine qua hominum Redemptor sibi amicissimos non vult à vita decedere.

I V.
S. Bonavent.
in vita S.
Francisci c.
3. de miraculis.

Scribit D. Bonaventura, Ciuem Caietanum Bartholomæum nomine, dum in S. Francisci templo construendo laboraret, ruina trabis percussus morti proximum, idem viaticum postulauisse, sed, cum monachus, antè decessurum existimaret, quàm tantâ loci distantia, afferi sacra Eucharistia posset, prolatis opportunè B. Augustini verbis, animam agenti dixit: *Crede, & manducasti.* Ille igitur, quem ore sumere Christum non potuit, corde flagrantissimo desiderauit. Vide mihi, mi Lector, quàm prompta manu adsit Deus, cum deest auxilium humanum. Nam D. Franciscus, cum vndecim fratribus, se illi stitit, atque adpectoratum strictissimis brachijs gestans agniculum, ad lectum eius accessit; & proprio agrum nomine compellans: *Hic est Agnus,* inquit, *quem tibi dari petebas, quem & propter bonum desiderium suscepisti: cuius etiam virtute consequeris vtriusq; hominis sospitatem.* Cum dicto, manû per vulnera ducebat, eumque iubebat exemplo sanum ad captum opus redire. Patuit hinc, vnde desperatis speranda sit medicina; & quid agendum sit, confiteri, aut communicare non valentibus. Optent animo, amorèque Dei (quem tam bonum Conditorem, Redemptorem, Patrem offenderunt,) peccata confiteri: desiderent, votòque cupiant secum iungi Christi corpus, quod reipsa non possunt adipisci. *Quæ spiritalis est communio,* à Sanctis quotidie frequentata; & verò etiam maximis prodigijs vsurpata, non solùm, cum mors instaret, sed tota etiam reliqua vita. Cuius rei docendæ magisque, inter homines, promouendæ caussa, non pigebit, complura eiusmodi exempla, salutaribus documentis interspersis, commemorare. Ars est saluberrima; sanctissima praxis.

V.
Thom. Boz.
ius lib. 15.
de Signis Ec.
cles. c. 4. ex
Bernardin.
Iustin. in vi.
ta eius, c. 8.
apud Sur. 8.
Ian.

De Laurentio Iustiniano Venetiarum Patriarcha, qui vixit Eugenio IV. sedente, hæc leguntur. *Sacra virgo quedam erat magna sanctitatis; hæc, per multos annos, abstinentia, vigilijs, orationibus steterat ante Dominum: Accidit autem, vt solennitate corporis Christi, neq; sorores alia, neq; ipsa communicare diuinis mysterijs possent, & cum agrè ferrent, & illa imprimis sanctissima mulier, oratum Laurentium mittunt, quia prope esset monasterium, vt, si gratiam communicandi, eo die, habere non possent, ipse saltem dignaretur, dum celebraret, pro ancillis suis orare: promittit Laurentius, dum autem celebra-*

celebraret ad populum, post elevationem, factus est extra seipsum, detulitq, cum spiritu ad illam mulierem in cella clausam, & contemplationi vacantem; quæ fortè tunc miro desiderio communicandi tenebatur, & sacra illi mysteria communicavit, siue in corpore, siue extra corpus. Deus scit; ab oculis quidem totius populi non discessit, donec ad seipsum reuersus ab illo pietatis officio reliquum missæ peregit. Hæc sunt verba scriptoris, ex eadem gente Iustiniana prognati, ac patritij Veneti, huius desiderij sancti vsum & fructum ostendentia. Nimirum quia amans suarum ouium Pastor Christus, etiam corpore simul vult pluribus, quantumuis distantibus, adesse, fecit etiam ipsum pluribus simul esse in locis Patriarcham: atque, vt desideria tantæ pietatis propagaret, vel ipsa miracula multiplicauit. Desiderat nimirum & Christus esse cum ijs, à quibus se videt desiderari. Eo autem præsentem, quid deesse potest; cum in illo sint omnia? Antigonus II. pugnaturus contra Ptolomei duces, cum dixisset Plutarch. in gubernator, multo plures hostium esse naues; Me ipsum presentem Antig. (inquit) contra quot naues opponis? Contra quot hostes nos Christum non opponemus, si quidem illum præsentem habeamus? Habemus autem, si habere volumus; si dicimus: Desidero te nunc Thom de deuote ac reuerenter suscipere: cupio te in domum meam inducere, qua Kemp. lib. 4. tenus cum Zachæo merear à te benedici, ac inter filios Abrabæ computari. cap. 3. Anima mea corpus tuum concupiscit, cor meum tecum vniri desiderat.

Magnes ferrum, ardens voluntas Deum attrahit. Cuius etiam exemplum Bernardus de Lippa, prius Liuoniæ Abbas, postea Episcopus, retulit, de quodam recens fidem, ac, paulo post, etiam ordinem religiosum professo, & eorum numero, quos Conuersos appellant. Ille, cum ceteris Monachis Eucharistiam porrigi vidisset, sibi que idem non licere, vehementer doluisset, stans contra altare communicandi desiderio suspirauit. Et ecce pius Dominus, sine sacerdotis ministerio, de altari, per Sacramentum, descendere dignatus est, in os eius; qui mox hostiam aperto ore ostendens, & causam tantæ gratiæ manifestans, cunctos, qui aderant, in stuporem conuertit: eandem enim hostiam defuisse repperunt in altari. Adè placet Deo desiderium piorum. Desiderat desiderantes; &, qui illum accedere non possunt, eos ipse accedit: quia voluntatem timentium se facit. Pf. 144. 19.

Quod etiam, in Senensi Catharina, conspicuum fuit. Laborabat illa iliaco aliquando malo: sed, quia doloris remissionem spera-

nin. 3.p.
Chron. tit.
23.c.14.9.8

sperabat, Raymundum, qui à confessionibus illi erat, rogauit, vt sacrificium tantisper differret, donec ipsa interesse, & sacrâ Synaxi refici posset. Continuato diutiùs dolore, iubet eum, etiam se absente, sacrificare, ne mora nimis longa esset. Eo agente, remittit dolor, & mox illa, incio mysta, adrepat, atque in remoto angulo confidet. Dum frangeret hostiam sacerdos, particula hostiæ ex oculis illius subducta est, vtraq; parte maiore, in manibus eius remanente. Vndiq; diligenter circumspicit, nusquam particulam, reperit. Peracto sacro, Catharina eum interrogat, cur tristitiam vultu præ se ferat? Hostiæ particulam abs se amissam, ait ille. Et illa: *Quæsiisti, inquit, diligenter? Quæsiui, respondet ille.* Tum illa subridens ait: *Non erat necesse, te propterea tristari. Equidem arbitrator, inquit ille, te mihi illam abstulisse.* Et illa: *Non mihi, inquit, vitio vertas, quia non ego, sed alius abstulit. Hoc tamen scias, velim, quòd nunquam inuenies.* Tum falsa est, sibi diuinitus delatam fuisse: *Dum enim socia meæ, inquit, nolent, vt communicarem, ne ipsis molestiam adferrem, acquieui. Recurri interim ad benignissimum sponsum meum, IESVM Christum, qui sublatam particulam, ad me derulit; ideoq; non li contristari, sed potius gaude, in ipso, cum gratiarum actione.* Planum est igitur, tam preciosa esse piorum hominum desideria, vt Deus ipse iudicet ea diuinitus implenda, si impleri non possint aliunde. Quanquam non opus est, vt ea miraculis semper impleat: implet satis, si diuinâ gratia implet. Quod etiam facit per *spiritualem communionem.*

VIII.
S. Thom. 3.p
q. 80. art. 1. 2

Nam hîc mihi silendum non est, quod Theologi, cum D. Thoma Aquinate, omnes docent, atque ex hac ipsa Dei bonitate consequens est; eos, quibus, quacunque demum ex causa, non conceditur, SS. Eucharistiam *Sacramentaliter* sumere, quàm frequentissimè illam saltem *spiritualiter* sumere aut posse, aut oportere. Gratissimum enim est Christo, corde ei nos iungi, si ore simul iungi non possimus. Nobis autem hæc coniunctio prorsus necessaria est. Neque ea res fructu caret. Quia effectum Sacramenti magnum percipere potest, qui Sacramentum habet in voto, tametsi illud in re non accipiat. Quemadmodum enim multi *baptismo flaminis* baptizantur antè, quàm baptismo aquæ baptizentur, propter inflammatum baptismi desiderium; ita etiam plurimi SS. Eucharistiam *spiritualiter* manducant, eam impensè desiderando, licet *Sacramentaliter* non manducant; aut antè, quàm

tè, quàm manducant: qua manducatione spiritali itidem percipi-
 pitur effectus huius sacramenti. Etenim homines, in ea, Christo,
 per fidem, & charitatem, spiritaliter coniunguntur. Credunt
 enim & amant, quod desiderant. Fides autem Christo intellectum,
 amor vnit voluntatem. Neque tamen idcirco *sacramentalis & rea-*
lis manducatio superuacanea censenda est: siquidem, vt D. Tho-
 mas ait, *pleniùs inducit sacramenti effectum, ipsa sacramenti susceptio,*
quàm solum desiderium. Qui enim simul *spiritaliter & realiter,* seu
sacramentaliter Eucharistiam sumunt, *maiolem copiam gratiæ &*
virtutum consequuntur: quia præcepto realis sumptionis, aut insti-
 tutioni Christi parent, & ordinariè magis ad se Deo coniungen-
 dos excitantur; ac *ex opere operato* fructum consequuntur: cum
spiritalis communio sit tantùm opus operantis, nec impleat præce-
 ptum realis sumptionis, quando ea haberi potest. Quare neque
 communio *realis* est negligenda, neque *spiritalis* non frequentis-
 simè vsurpanda; vt & illius fructu maiore potiamur, & adipisca-
 mur hunc, quoties in die volumus, obuium ac opportunum. Què
 etsi Sanctissimi quique maximè appetant, tamen etiam sectari pos-
 sunt peccatores. Isti enim, dum à Sacramentali communione
 abstinere, memores illius: *Qui manducat, & bibit indignè, iudi-*
cium sibi manducat & bibit. (quia rem tam sanctam irreuerenter
 tractat;) possunt tamen licitè sacramentum hoc *spiritaliter* sume-
 re, hoc est, desiderare; atque ita, Christo spiritaliter coniungi,
 per fidem, & actualem charitatem, seu contritionem de peccato;
 ob quod se hoc Angelorum pane indignos iudicant, quodque ab-
 olitum volunt, vt digni fiant. Qua proinde spiritali communio-
 ne, non peccant; quia eam falsitatem non committunt, quam
 committunt, qui illud *realiter* sumunt peccato mortali astricti.
 Significant enim isti, se Christo vnitos, & membris eius incorpora-
 tos, quòd tantùm fit, per fidem formatam, quæ in peccatoribus nõ est,
 in quibus non est habitus charitatis: non significant autem hoc,
 qui tantùm *spiritaliter* comunicant, sed significant, se optare esse
 coniunctos, siue re ipsa coniuncti sint, siue non, sed tantùm coniun-
 gi desiderant, desiderioque se iungant, & implicita contritione
 (si non expressa) profiteantur, seiungi se ab illo, peccando me-
 ruisse. Sicut ergo infidelis Baptismum, sicut adulter Sacramen-
 tum Pœnitentiæ, ita & quiuis peccator, per fidei & actualis cha-
 ritatis exercitium potest Sacramentum Eucharistiæ desiderare.

Idem. q. 69.
 art. 4. ad 2.

1. Cor. II. 29

R Quo

Quo desiderio in sui despectum, & in peccati detestationem venit; videns se, suâ culpâ, sacramentali Eucharistiæ sumptione & tam sacro conuiuio, sine veste nuptiali charitatis habitualis, indignum esse; cuius proinde desiderio, vult peccata deponere, vt dignus fiat, qui ad mensam regiam accedat. Vt enim olere domestico abstinent, ad nuptiales epulas inuitati; sic, qui desiderio tenentur, cœlestis ambrosiæ, libenter contemnunt cramben peccatorum, toties repetitam. Vtilissima itaque est etiam peccatoribus sumptio spiritualis Eucharistiæ, impetratque à Deo, tandem sumptionem quoque sacramentalem. Alexander Macedo dijs sacrificans, ac citra parsimoniam thura in ignem sæpius iniiciens (licet Leonida pædagogo reclamante, & dicente, vt tam sumptuosè sacrificaret, cum thuriferam subiugasset regionem) etiam aromatiferam regionem adeptus est: ita qui erga Deum non sunt avari, sed quam largissimè spiritualiter communicant, id assequuntur, vt eis Deus, vel per homines, vel per modos, extra communem ordinem, atq; etiam miraculosos, communionem sacramentalem impertiatur.

Plutarch. in
Apotheg.
Alex. Mag.

Prou. 8. 20.

In vijs iustitiæ ambulo, inquit, in medio semitarum iudicij, vt ditem diligentes me, & thesauros eorum repleam. Quàm quidam calidè optât, thesauros suos repleri? cur hîc inopiam amant? Quàm multi dies noctesque, inter pocula, & in vino versantur, nec aliud cogitant, quàm comestationes? cur calicem Domini non sitiunt, cur non esuriunt frumentum electorum? Quis cibus Deo dulcior, quis suauior potus, quàm sanguis Christi?

Ruth. 2. 10.

Dicebat olim Booz ad Ruth, vt cum messoribus intingeret buccellum suam in aceto, & vt liberrimè spicas colligeret: ob quam liberalitatem illa mox eum, super terram adorauit. Christus iubet nos, in sanguine suo non buccellam, sed animam nostram lauare, & in aceto memorialis Passionis suæ intingere; & non cadimus in terram? non venimus? non adoramus? immò nec esurimus, nec sitimus. Alioquin utique qui vult nos cibum dare esurientibus, ac sitientibus potum; ipse etiam in cibum nobis se daret, & in potum. In quam rem plura libet exempla apponere.

IX.

Petr. de Na-
talib. lib. 5.
cap. 106.
Mar. Marul.

Per annos adeò sexaginta Onuphrius Confessor, & Dei assiduus cultor, in vastissima profundissimâque Ægypti eremo, hominibus incognitus vixerat. Ex his, triginta annis, in cibum vsus fuerat solis palmæ fructibus, & herbarum radiculis. Reliquis triginta annis, solo pane vitæ vitam sustentauit, At quia decrat sacerdos,

cerdos, qui cum diuinum panem ei porrigeret, adfuit, singulis Dominicis diebus, Angelus, vice sacerdotis functus. Tum verè dici potuit: *Panem Angelorum manducauit homo.* Et quia *cor nostrum esca ista confirmat*, vt ait S. Ambrosius, mirificè fuit Onuphrius hac esca confirmatus. Nam grauissimas cacodæmonum insidias, heroica mente, superauit. Quod robur, vt & alij accipiant, ipse Christus inuitat, & sui sumendi desiderium incendit. *Venisti ad altare*, ait idem S. Pater, *vocat te Dominus IESVS, vel animam tuam, vel Ecclesiam.* & ait: *Osculetur me ab osculis oris sui.* Osculatur enim Christum, qui cum ore reuerente & amante excipit. *Vis ad Christum aptare? nihil gratius. Vis ad animam tuam? nihil iucundius, osculetur me.* *Vides te mundum esse ab omni peccato, quia delicta deterfa sunt: idè te sacramentis cælestibus dignum iudicat, & idè inuitat ad cæleste conuiuium.* *Osculetur me osculis oris sui.* Idè si non est, qui tibi panem frangat, ipse frangit, ipse se porrigit. Audi istius amoris signum aliud, & penè domesticum, quod Raderus in Bauaria, Sancta de Friderico Ratisponensi, homine illiterato, his verbis refert. *Occupatum olim, in lignili, vehemens Eucharistia desiderium inceserat: cum interim sacerdos sacris operatus, animaduertit, sibi de altari sacram hostiam, aut, vt reor, partem hostiæ subductam, quam anxie circumspiciens, diuig, requirens, tandem intellexit à cælite Friderico impertitam.* Sic fit, quod dictum est: *Exultent & letentur in te omnes, qui quæerunt te.* Si plures quæerent, plures inuenirent. Quod in alio exemplo discere.

In S. Elzearij vita legimus, Bertrandam Carmaram Carpentoratensem, innocentis vitæ mulierem, & diuinarum rerum admodum peritam, solenni quodam festo die, ad Dominici corporis perceptionem accuratè se præparasse; sacerdotem autem vel incuria, vel obliuione, vel potiùs prouida Dei voluntate, particulam, pro illa, nullam consecrassè. Itaque spe sua destitutam, Deus consolandam censuit. Cum enim Bertranda Missæ sacrificio interesset, & consueta pietate, Christi corpus, quod ore contingere non poterat, desiderantissima mente *spiritualiter* sumeret, Angelus extemplo comparuit, & bonam consecratæ hostiæ partem, ab altari, ad eam detulit; quam cum sacerdos non minore sollicitudine, quàm diligentia perquireret, coacta est Bertranda diuinum sollicito beneficium aperire, vt doceret, nunquam frustra desiderari, præ cunctis desiderabilem. Adè bonus est, si deest operis fa-

R 2

ris fa-

lib. 4. cap. 12
Io. Gareus
cent. 4. circa
An. 382.
Psal. 77. 25.
S. Ambros.
in Tract. de
myster. c. 9.
S. Ambros.
serm. 5. de
sacram. ad
Neophytor.
cap. 2.

Math. Rad.
part. 1. Ba-
uar. Sanct.
pag. 157.

Psal. 69. 5.

X.
Surius. t. 5.
die 27. Se-
ptembr. in
vita S. Elze-
arij c. 17.

S. Ambros.
loc. cit.

ris facultas, desideria remuneratur. Desiderijs autem ardet, quisquis vidit mirabilia sacramenta, & ait: *Osculetur me ab osculis oris sui: hoc est, osculum mihi Christus insinat. Quare? Quia meliora verba tua super vinum. Super illud vinum, quod est suavitatem habet, letitiam habet, gratiam habet: tamen illa letitia secularis, in te autem iucunditas est spiritualis.* Hæc S. Pater, supra laudatus. Quare mirum est, homines non incendi amore, & saltem affectu accedere ad hoc sacramentum. Quoties etiam impius quispiam sacerdos Christum è coelo in aram vocat, obedit ille voci hominis, & ne desit panis coeli, adest sub speciebus panis. At Christus nunquam in ara ponitur, nunquam exponitur in hostia, quin ad credentem dicat: *Osculetur me osculo oris sui*, & tamen sunt, qui osculum detrectent, ac ad regiam hanc mensam inuitati venire recusent? Impediunt negotia? non est omnium quotidie vestem induere nuptialem? Esto. at saltem desiderent accumbere, qui putant, se non posse accumbere; faciântque, quod famelici solent, qui, cum cibum non habent, quo vescantur, delectant se saltem cibi recordatione: éstque illis, pro esca vsu, esca appetitus.

XI.

Sozom. lib. 6
c. 29. Pallad.
in hist. Lau.
siaca. c. 20.

Petr. de Na.
tal. lib. 9. c.
103.

In vita S.
Bonau. c. 12.
& apud Sur.
t. 3. die 13.
Iulij, item in
Chron. Fran.
cisc. 2. p. 1. 2.
c. 2.

Complures hoc desiderio etiam impetrarunt sacrum hunc cibum accipere manibus ministrantiû Angelorum: è quorû numero fuit Marcus Monachus; cui tamen cum Angelus Eucharistiam porrigeret, ait Macarius, apud Sozomenum, *se manum ad iuncturâ usq; tantum vidisse*: item Maiorus Episcopus, qui de Angeli manu sacramentum hoc ter accepit, in eremo, ab alijs desertus, sed nõ desertus à Deo. Sed mirabile fuit, quod S. Bonaventuræ Episcopo Albanensi & Cardinali, nondum sacerdoti, accidit. Is, quia plusculis diebus, ob summam animi demissionem, à sacratissimi corporis Christi perceptione abstinuit, veritus, ne, si illud indignus sumeret, iudicium sibi manducaret & biberet; in præmium tantæ humilitatis, Missæ audiendæ præsens, & panis coelestis mirè appetens, particulam sacrae hostiæ, de manibus celebrantis acceptam, per Angelum, ori sui impositam accepit. Quam submissionem vtinam multi imitentur, qui cum symposia, vltra dimidium noctis, protraxerunt, cum scortati sunt, cum crapulam nondum edormierût, vt sacrilegio sacrilegiû addant, nõ verentur, sine scelerû confessione, sine contritione animi, sine peccati expiatione, non ieiuni ad tremendum hoc mysterium, & ad Missam celebrandam accedere, digni vtique, quibus non iam Angeli hostiam afferant, sed auferant;

ferant: vt sæpe legimus contigisse. Sed, si eo miraculo moneri nõ sunt digni, erit tempus, quando, sicut Magdeburgensi Vdoni, hostias Angeli è visceribus reuulsas, atque flammato gladio, è cernicibus excussas repetent; remque omnium sanctissimam, in salutem institutam, seuerissimo Iudici Deo, in vindictam damnationemque eorum, annumerabunt.

Interim Deus amicis filiolsque suis diligenter prouidet, ne fame pereant; neque per Angelos tantum diuinas has illis sportulas mittit, sed suismet etiam manibus se se illis in os, in pectus, in animam immittit. Celebrauerat aliquando Missam Honoratus, post Firminum Episcopum Ambianensem, quartus. Ventum erat ad hostiam sumendam; ibi, attentissima cogitatione, institit tanti sacramenti dignitatem perpendere. Ea meditationis vis fuit, vt, præ reuerentia, hostiam manibus attingere vereretur. Placuit conuiuæ modestia Christo, censuitque miraculo honorandam, miraculoque stupendo. Nam ipse, ex depicta inibi imagine sua, brachium extendit hostiamque, velut viua manu, sublatam de altari Honorato porrexit. Itaque, iam ille sumere non recusauit, quod diuinitus dabatur; tanto dignior eo pane, quanto se iudicauit indigniorem. Vnde rectè dixit S. ille Pater: *Deuoto animo & cum timore accedendum ad communionem, vt sciat mens, reuerentiam se debere ei, ad cuius corpus sumendum accedit. Hoc enim apud se debet iudicare, quia Dominus est, cuius in mysterio sanguinem potat, qui testis est beneficij Dei. Quem nos, si cum disciplina accipiamus, non erimus indigni corpore & sanguine Christi: gratias enim videbimur reddere redemptori.* Hanc humilitatem, vt in se struant, vel laici communicaturi, vel sacrificaturi sacerdotes, habent præclaram illam D. Augustini orationem, quæ incipit, *Summe sacerdos &c.* in qua etiam petenda sic loquitur: *Vt sacrificium laudis casto corpore & mundo corde valeam offerre. Quanta enim cordis contritione, & lachrymarum fonte, quanta reuerentia & timore, quanta corporis castitate & animi puritate istud diuinum & cæleste sacrificium est celebrandum? Domine Deus meus, vbi caro tua in veritate sumitur, vbi sanguis tuus in veritate bibitur, vbi ima summis coniunguntur, vbi adest Sanctorum presentia Angelorum, vbi tu es sacerdos, & sacrificium mirabiliter & ineffabiliter? Quis dignè hoc celebrare potest mysterium, nisi omnipotens Deus offerentem fecerit dignum?* Talis oratio humilem facit, talis meditatio dignum; talibus se porrigit Ser-

R 3 uator.

Vide de subductis hostijs Sozom. l. 8. hist. c. 5. Baron. t. 3. Annal. An. 400. Petr. Cluniac. lib. 1. c. 2. Gregor. Turon. lib. 1. de glor. Mart. c. 86.

XII.

Petr. de Natal. l. 2. Cat. Sanct. 86. Mar. Spalat. l. 4 c. 12. ex Breuiar. Ambian.

S. Ambros. in I. Cor. 11.

Prou. 3. 32. uator, quia *cum simplicibus sermocinatio eius*. Qui etiam S. Dionysio, cum Rustico & Eleutherio socijs, in carcere, detento, & mox ad martyrium ituro, cunctis, qui doctrinæ eius audiendæ gratia aderant, spectantibus, ingenti luce, & Angelorum multitudine circumdatus. sanctum panem porrigens, dixit: *Accipe hoc, mi chare, quod mox complebo tibi, unâ cum Patre meo, quoniam mecum est maxima merces tua, & his, qui audierint te, salus in regno meo*. Hæc, dum Missam, iam tum Apostolorum tempore, in custodia, faceret D. Dionysius, euênere. *Tu enim, ô Deus, fecisti priora, & illa post illa cogitasti: & hoc factum est, quod ipse uoluiti*.

XIII.

Verùm neque Spiritus Sanctus deest, Eucharistiam desiderantibus. Siquidem, ut, in vita SS. Martyrum Faustini ac Iuuitæ, habetur, cum prædicti martyres Secundum militem, Mediolani, baptizassent, & sacrâ etiam communione, ex eo, membrum Ecclesiæ facere uoluissent, sed panis deesset, ex quo sacramentum conficerent, à columba alite rostro delatum accepere, eique sumendum præbuere, sacrum esse minimè dubitantes, qui sic afferbarur. Et facile fuit credere, Spiritum S. fuisse, quem etiam Ioannes Baptista *descendentem, quasi columbam, de cælo uidisse se testatus est*. Certè, cum trium diuinarum personarum simplex, uniceque substantia separari non possit, apud eundem, Pater, & Spiritus Sanctus mansionem facit, apud quem Dei Filius diuertere, non dedignatur. Quare huius diuini Spiritus est, homines ad crebro communicandum & incitare, & iuuare, ut dignè communicent. Nam indignis, meritò cælum claudit, ne manna hoc inde descendat. Cur enim non faceret? cum Apostoli id scribantur, fecisse. Nam, coronidis loco, adijciam, quod à multis probatis scriptoribus refertur, Anno scilicet Christi 1121. Ioannem Indorum Patriarcham uenisse, & Callisto Pontifici, Cardinalibus Prælatisque alijs, in consistorio publicè, summa cum fide, narrauisse, suo quidem tempore, S. Thomam Apostolum, quotannis, populum, sua manu, communicauisse. &, qui dignis sacramentum porrexerat, ab indignis id retraxisse. Quod iudicium discriminè etiam uidit olim Ammonæ presbyter sacris operans. Angelus enim ad dexterum altaris cornu astans, dignè communicantium nomina in librum referebat; eorum autem, qui synaxi se subduxerant, nomina conspexit deleri, qui triduo inde mortui sunt. Si oculos Ammonæ haberemus, quàm multos indignè ad altare

acce-

Helinand. in
Chron. Io.
Naucler.
vol. 2. gen.
38. Staple-
ton. in Col-
lekt. de S.
Thoma &
Petr. Riba-
deneira de
vitis SS. 21.
Decemb.

Pallad. in
hist. SS. PP.
c. 72.

accedentes conspiceremus, de libro vitæ deleri? Admiranda Dei patientia est, qui ordinariè non vult à sacerdote communi-
cante cognosci discrimen dignè, indigneue communicantium, neque retrahi manum, etiamsi Iudas aliquis, hoc est, avarus, proditor, aut sacrilegus, impuro ore, SS. Eucharistiæ sacramento inhiet. Impunè id se isti facere putant, quia non statim puniuntur. Sed, ò Deus, omnes via tua parate sunt, & tua iudicia, in tua
Iudith 9.5.
providentia posuisti.

Hoc est iudicium Dei. Dignis etiam spiritualement dat escam, in tempore opportuno, indignos vel in hac plectit vita, vel in altera. Itaque qui manducat, & bibit indignè, iudicium sibi manducat & bibit: non dyudicans corpus Domini. Quoniam futurum est iudicium, ait Mediolanensis Antistes, ut quemadmodum accedit unusquisq; causus reddat, in die Domini nostri IESV Christi: quia sine disciplina traditionis & conuersationis qui accedunt, rei sunt corporis & sanguinis Domini. Quid est autem reos esse, nisi pœnas dare sortis & mortis Domini? occisus est enim pro ijs, qui beneficium in irritum ducunt. Propterea inter vos multi infirmi & acri, & dormiunt multi. Vi verum probaret, quia examen futurum est accipientium Domini corpus, iam hic imaginem iudicij ostendit, qui inconsideratè acceperant, dum febribus & infirmitatibus corripiebantur, & multi moriebantur, ut in his ceteri discerent, & paucorum exemplo territi emendarentur, non inultum scientes corpus Domini negligenter accipere, & eum, quem hic pœna distulerit, grauius tractatum iri, quia contempsit exemplum.

Possent eiusmodi diuinorum iudiciorum documenta etiam in ceteris Christi sacramentis data adferri, sed ea passim alibi inferendi erit locus; & hæc ipsa sufficiunt, ad nos commonefaciendos, ut in Deo magis, quàm in hominibus confidamus, & in omnibus periculis, dicamus: Da nobis auxilium de tribulatione: quia vana salus hominis; itémque: Tibi derelictus est pauper, & orphanus tu eris adiutor, quia oculi tui in pauperem respiciunt, & propter miseriam inopum, & gemitum pauperum exurges, quando diuites dimittes inanes. Sicut enim auis implumes & se ipsos alere non valentes pullos, maiore cura, alit, & minùs sollicita est de ijs, qui iam euolare atque in pastum ire didicerunt; ita Deus maximè indigentes maximè iuuat. Hæc est gloria eius, hæc potentia & bonitatis magnitudo; posse rebus desperatissimis succurrere, & vno verbo, posse, quod alius nemo possit: sicut & medici præstantia.

XIV.
1. Cor. 11.
29.
S. Ambros.
in 1. Cor. 11.

XV.

Psal. 107. 13

stantia inclarescit, quando morbos pellit, ab alijs desperatos. De
 mosthenes, cum illi objiceretur, quòd cum malis consuetudinem
 haberet, *Ille, inquit, est optimus, qui derelictos ab omnibus curandos
 suscipit.* Ita, tametsi oculus Domini omnibus inuigilat, omni-
 busque prospicit, præcipuè tamen illos curat, quos alius nemo cu-
 rat; & hoc ipsum plus est, quàm si quis ab omnibus curaretur. Vt
 enim oratori olim peroranti, cæteris auditoribus sensim dilapsis,
 & solo Platone, post omnes, remanente, *Plato instar omnium fuit,*
 sic instar omnium, & præ omnibus, debet nobis esse Deus, qui so-
 lus sufficit, & infinitis modis omnium creaturarum auxilia exce-
 dit. Quemadmodum vnus præsentia atque lux Solis clariùs lu-
 cet, quàm lumina omnium stellarum reliquarum. Quare quis-
 quis se ab omnibus mortalibus deseri videt, si ab eo noti amicique
 omnes recesserunt, si in se ipso nullum consilium, in alio nullum
 auxilium reperit, credat superesse Deum, & hunc sufficere existi-
 met, clamètque cum S. Francisco: *Deus meus & omnia.*

XVI.

Quia verò sollicitudo stultorum mortalium minimè curat
 spiritalia, maximèque circa victum vestitumque versatur, neces-
 sarium duco, vt afferam plura diuinæ curæ exempla, quæ mon-
 strent, Deum non deesse ijs, quibus omnia, etiam in rebus tempo-
 ralibus, deesse videntur, è quibus apparebit, quàm longè præsta-
 bilius sit, etiam propter corporis necessaria, spem in Deo, quàm
 in agris & fundis collocare: nulla enim grando, nulla vredo,
 nulla tempestatum iniuria potest obesse, spem suam diuinitatis
 anchorâ fulciant. Quod confirmauit Dominus, cum Apostolis
 dixit: *Quando misi vos, sine sacco & pera, nunquid aliquid defuit vo-
 bis?* nempe hoc est, quod olim dixit: *Oculi mei ad fideles terra,* qui
 etsi baculo aut gladio carent, tamen ab Angelo meo defen-
 duntur; si peram non ferunt secum, è nubibus
 panem illis mitto, & mensam instruo,
 ambrosiâ coelesti con-
 ditam.

Luc. 22. 35.

Psal. 110. 6.

CAP. XVI,